

СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧІ ДИСЦИПЛІНИ ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Мотенко Я.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Гострі внутрішньо- і зовнішньополітична кризи 2013–2015 рр. є закономірним наслідком накопичення українським суспільством руйнівного потенціалу невирішених протягом останніх 24-х років соціально-політичних, економічних, екологічних та національно-релігійних проблем. Важливе місце серед них посідає питання модернізації вищої освіти. Інтеграція до європейського освітнього простору має стати потужним інструментом для трансформації українського соціуму, втім її окремі наслідки на сучасному етапі виявилися досить неоднозначними. Зокрема, предметом для дискусії у наукових колах став факт набуття суспільствознавчими дисциплінами статусу «рекомендованих» у вищих негуманітарного профілю.

Оптимістичні прогнози прихильників вузькопрофільної підготовки студентів зазнають критики з боку колег, які виступають за збереження традиційної для вітчизняної вищої школи структури навчального навантаження. На їхню думку, удосконалення системи освіти має відбуватися в межах загальнодержавного курсу, спрямованого на захист національної безпеки України. Важлива роль у справі досягнення національної єдності суспільства надається саме соціальним наукам. Їм належить стратегічна місія: гармонізувати в суспільстві ставлення до спільного минулого, сприяти формуванню цілісного бачення національної історії, активізувати на рівні колективної пам'яті усвідомлення історичної окремішності українського народу, розвивати у свідомості соціуму уявлення про безперервність державотворчого процесу та національно-визвольної боротьби. Неповне використання потенціалу гуманітарної освіти (особливо історичної) у справі патріотичного виховання, загрожує основам національної безпеки України. Недостатньо виважена політика у галузі освіти лише сприяє ослабленню імунітету соціуму, щодо деструктивних процесів, особливо у інформаційній сфері (агресивної пропаганди антидержавницьких світоглядних орієнтирів та історичних міфів, ідей шовінізму, расизму, релігійної нетерпимості тощо). Натомість, повноцінне використання у навчально-виховному процесі здобутків суспільствознавчих дисциплін допоможе вітчизняній системі освіти виконати її головну функцію – консолідувати український соціум.